

ОБЮЛЕТНО ЮНИ

XXVI

МЕЖДУНАРОДЕН ТЕАТРАЛЕН
ФЕСТИВАЛ ВАРНЕНСКО ЛЯТО

VIAFEST

1-11.06.2018

БЪЛГАРСКА СЕЛЕКЦИЯ | ШОУКЕЙС

ЕДИН ВЪЗЖЕЛАН ОБРАЗ

ЯВОР ГЪРДЕВ, РЕЖИСЬОР

ЧАМКОРИЯ
Театър 199

05/06.06 Очновна сцена

Какво ви провокира да върхнете живот на „Чамкория“ от Милен Русков на театралната сцена? Работният процес предложи ли предизвикателства за вас?

И аз не зная... Някаква хала изскочи отвътре, награби ме и не ме остави на мира. А работният процес беше песен.

Със Захари Бахаров работите дълго върху самия текст и заедно избирате кои епизоди да останат в сценичната адаптация. Наложи ли се да направите много промени, когато започнаха репетициите на сцена?

Не, нито една. Само гребни допълнения, миниатюрни съкращения и преместване на някое и друго изречение по-напред или по-назад в текста.

На кои основни характеристики на Басе Славе се спряхте при пресъздаването на неговата роля на сцената?

На неговата жизнестойкостна стихия.

МЕЖДУНАРОДНА СЕЛЕКЦИЯ

ПЕЙЗАЖИ МЕЖДУ РЕАЛНОСТТА И ВЪОБРАЖЕНИЕТО

ФАБРИЦИО ФАВАЛЕ, ХОРЕОГРАФ

Изглежда във вашата работа пейзажът присъства като основен източник на въжновение – той е осезаем и е отправна точка не само в „Планината Чирчео“, но и в други ваши представления (например „Хекла“, което е и име на вулкан в Исландия). Какво провокира този траен интерес към създаване на връзка между човешкото тяло и енергията на едно пространство? Или става въпрос за нещо друго?

Да, наистина, много от работите ми са в деликатен диалог с различни пейзажи, като под това имам предвид различни светове. В повечето случаи тези светове са въображаеми. За мен танцът е вид непреходим език, който може да породи и да преминава през всякакви форми – независимо дали реални или въображаеми, форми на всякакво минало и бъдеще, да надхвърля видимите хоризонти. Това е особена възможност пред човешкото тяло. Харесва ми, когато тази възможност предлага не толкова конкретни, а едга уловими, предположаеми форми.

Хореографията в „Планината Чирчео“ постига деликатен и сложен баланс между ансамблово и индивидуално присъствие. Как работихте в тази посока?

Може би това е резултат от продължителния процес на индивидуални импровизации, през който всеки от танцьорите постигна, но тръгвайки от общи предложения, общи линии. Когато хореографирам, винаги започвам от особеностите на тялото, което се намира пред мен, и от това какво задава то, какви желания предполага то. Опитвам се да си представя как това тяло може да навлезе в диалог с онова, което търсим. След това просто съчетавам създадения движенчески и композиционен материал, поставям го в едно по-

Романът е изключително конкретен в очертаването на физически граници. Колко важна беше за вас тази точност в обживяването на сценичното пространство?

В сценичното пространство има всичко на всичко две траектории, които задължително трябва да бъдат очертани. Това са траекториите на жълтата чанта и на табакерата. Тези предмети присъстват на сцената според заветното Чехово правило. Пътят им насамнатам из декора е единственият задължителен мизансцен. Веднъж пренесъл чантата и табакерата го техните местоназначения, нашият герой е освободен от други мизансценни задължения.

В свое интервю казвате, че „Басе Славе няма да бъде мимолетен образ в българското съзнание“. Нужен ли е един такъв литературен персонаж в нашето съвремие?

Повече от нужен. Той е възжелан.

ОБРАЗЪТ СЕ ПРОСМУКВА В ТЕБ НЕУСЕТНО

ЗАХАРИ БАХАРОВ, АКТЬОР

Коя беше най-голямата трудност, с която се сблъскахте в актьорската ви интерпретация на героя от романа „Чамкория“ Басе Славе?

Имах намерение спектакълът да е около час и петнайсет-двайсет минути, а всъщност се получи 2 часа... Иначе Басе Славе е така добре написан, че просто се просмуква в теб неусетно.

С Явор Гърдев сте работили дълго време върху текста и заедно сте избирали кои моменти от романа да включите в сценичната адаптация. За първи път ли участвате в подобен процес?

В точно такъв вид работа по текста – да, за първи път. Но иначе почти винаги се меея в редакции, предводи, анализи и други неща, които не са моя работа.

Имате ли любим цитат или епизод от спектакъла? Има много неща, които трябваше да отпадат от нашия вариант, но пък ги има в романа, така че няма страшно.

ПЛАНИНАТА ЧИРЧЕО
Ле Супличи, Италия

06.06 Сцена Филария

широко измерение и отношения, един вид оркестриране.

В „Планината Чирчео“ образът на морето прелива едновременно от езика на тялото и от дизайна на звуковата среда. По какъв начин работихте с тези два пласта не само като хореограф, но и като автор на звуковата среда?

Мисля, че когато имаме силен образ като на бурно море, всичко се получава някак (почти) от само себе си. Може би когато образите са по-деликатни или неуло-

Имате възможността да гастролирате с „Чамкория“ в различни градове. Как се възприема спектакълът от публиката?

Много добре. И героият, и историята, и мястото са близки на хората.

Именно за ролята ви на Басе Славе получихте наградите „Икар“ и „Аскеер“. Значими ли са тези признания за вас като актьор?

О, да. Да забележат и оценят работата ми, разбира се, е много важно за мен.

Въпросите загаде Сиана Негялкова

ОТЗИВИ

ИМАМЕ НУЖДА ОТ САМОЧУВСТВИЕ

ВЕРА ИВАНОВА,

УЧИТЕЛ В МАТЕМАТИЧЕСКАТА ГИМНАЗИЯ – ВАРНА

Аз съм почитател на Милен Русков. Това е авторът, който ме е накарал да се почувствам най-силно българка. Градусът ми е винаги висок, когато гледам или чета нещо, свързано с този автор. Смятам, че тези, които го поставят на сцената или филмират, са го усетили точно както и аз. Възхищавам се на актьора Захари Бахаров. За мен е впечатляваща неговата концентрация, езиковото майсторство... С английска и руска филология съм и трябва да призная, че никога не съм се чувствала по-българка между тези две огромни култури – европейската и славянската. Не знам защо. Може би благодарение на това, че българинът започва да разбира, че с нищо не е по-лош от европейците. Имаме нужда точно от това самочувствие.

„ЧАМКОРИЯ“ ЩЕ БЪДЕ РАЗБРАН НАВСЯКЪДЕ

РОМЕО ПОПИЛИЕВ, ТЕАТРОВЕД

„Чамкория“ е едно много добро представление върху добър литературен материал. Направено е с интересен актьор. Впечатли ме най-вече с различната гледна точка към историята – от позицията на маргинала, на страничния човек. Той случайно попада във водовъртежа на различни събития. Самият текст е построен като един асоциативен поток, в който актьорът, съответно неговият персонаж, се захващат към следващото, което идва. Мисля, че този спектакъл би бил интересен и за чужда публика. Самите събития са свързани и с нашето съвремие. Те са съотносими. Мисля, че този спектакъл ще бъде разбран навсякъде.

МНОГО ДОБРЕ ИЗГРАДЕН СПЕКТАКЪЛ

ТАМАШ ЯСАИ,

РЕДАКТОР НА ПОРТАЛ ЗА КРИТИКА REVIZIR, УНГАРИЯ

Мисля, че Захари Бахаров е страхотен актьор! Той има много силни качества на изпълнител и много хубава енергия на сцената. Определено знае как да прикове вниманието на публиката. Самата история можем да наречем типична – един среден човек се среща с историята, с политиката на своето време... Ние го слушаме и проследяваме всички трудности в ежедневието му и в неговата страна. Понякога е забавно, груо път трагично. Дори на моменти бях смутен например от начина, по който героият говори за жена си или как коментира жените като цяло. Актьорът на сцената успява майсторски да контролира своя глас, жестове и тяло. И той работи с публиката, „манипулира“ ни по много интелектуален начин. На моменти спектакълът ми изглеждаше като стендъп комедия. Може би защото актьорът влагаше още повече енергия, когато получеше реакция от публиката на забавните места. Самият текст също е много интересен. Структурата му е много ясна и особено ми хареса начинът, по който се прелитат ведно всички истории. Дори се опитвах да улавям как Бахаров превключва от един внезапен и неочакван разказ към друг. Той с лекота използваше историята така, както шофьорът се движи по пътя – по него все изкачат завои и различни неочаквани неща. Изобщо като цяло много ми хареса как е изграден спектакълът.

ШОУКЕЙС

СТАВАМЕ ЕДНО СЪС ЗРИТЕЛИТЕ

РАЗГОВОР С МАРИЙ РОСЕН (ИДЕЯ И РЕЖИСУРА), АНА ВЪЛЧАНОВА (АКТРИСА), ПЕТЯ БОЮКОВА (СЦЕНОГРАФИЯ), КОНСТАНТИН ТИМОШЕНКО (МУЗИКА)

ЩАСТЛИВИЯТ БЕКЕТ
Център Алюс

„Щастливият Бекет“ разчита на специални анкети, които зрителите попълват предварително, като това дава възможност на всеки да участва в спектакъла и най-вече да го създава.

М. Росен: Да, много сложна схема измислихме. Всъщност ние очакваме интеракцията със зрителите да бъде предварително свършена, а ние да я обработим. Така представлението вече е интерактивно по друг начин. То кара зрителите да присъстват реално на собствения си текст и да гледат как той се интерпретира. Но не е толкова лесно да накараш зрителите да ти се доверят предварително.

Какво провокира достигането до тази концепция?

М. Росен: Винаги съм искал да направя „О, щастливи дни“, но имах по-свободно отношение към пиесата на Бекет. Оказах се в ситуация да не мога да си позволя да поставя текст, който е много харесван, защото бих нарушил рестриктивния подход към него – режисьорът трябва да се съобрази с всичко, което Бекет е написал. Аз имах малко по-смел поглед в интерпретацията си. Всъщност желанието ми да остана верен на автора, без да използвам неговия текст, ме доведе до идеята, че е възможно да се откажа от цялата пиеса и по друг начин да акумулирам текстове. Естествено, най-близката ми мисъл беше това да бъде с участието на зрителите.

Заедно ли измисляхте въпросите?

М. Росен: С Ани започнахме да развиваме тази концепция много отдавна. В един дълъг период работата ми с нея не беше точно „режисьор-актьор“, а съвсем друга. **А. Вълчанова:** Марий имаше ясна концепция и идея. Оттам нататък работихме двамата – като конструктори на цялото представление, връзки, теми и как да ги подредим. Въпросите ни отнеха много време, защото трябваше да ги зададем така, че да получим нещо

близко до това, което искаме да постигнем като резултат.

Да, наистина, когато започваш да попълваш анкетата, сякаш вече си в представлението. А кога навлезе в работния процес визуалната среда, музиката и организацията на пространството?

П. Боюкова: Визуалната среда участваше още от самото изграждане на цялата структура. С Константин бяхме първите, които отговориха на въпросите за анкетата. До този момент Марий и Ани не споделяха нищо с нас и ни държаха в неведение, за да сме в позицията на публиката. И оттам започнахме да работим, като ни съпътстваха много промени.

К. Тимошенко: Паралелно с развитието на представлението се появи и музиката. Дължините на музикалните композиции зависят от текста, който ни предоставя публиката, затова се налага постоянно да ги удебелявам или скъсявам. Включваме и някои живи изпълнения, след като на сцената се появиха и музикални инструменти. Грижа се не само за музиката, но и за гизайна на звука.

М. Росен: Петя и Константин се превърнаха в едни свършени пеещи и от време на време казващи някаква реплика образи. Оформи се една малка трупа от Булгаков тип – странни същества. Това може би се отдалечава от Бекет, но в крайна сметка ние не се придържаме единствено към неговия текст, а най-вече към структурата и сме ѝ много верни. Всичко произхожда от тъканта на пиесата като образи, като знаци, като мисъл и структура. Но образите на нас тримата с Петя и Константин са добавени и може би точно в тази част на спектакъла придобиваме не само Бекетова образност.

Ани, какво беше основното предизвикателство към теб, освен че на всяко представление чуваш изцяло нов текст?

А. Вълчанова: Предизвикателството беше огромно, като започнем от там, че бях привлечена като съавтор. Другото предизвикателство е, че това е един своеобразен моноспектакъл, а аз имах леки предубеждения към този жанр, дори като зрители. Все имах чувството, че се лишаваш от конфликт без наличието на още една фигура на сцената.

М. Росен: Това е моноквартет. Когато действието стане скучно, ние по някакъв начин помагаме.

А. Вълчанова: Третото предизвикателство е промяната на текстовете всеки път. Това изглежда трудно, но донякъде е и по-лесно, защото не наизустявам текстовете. Но когато не знам текста, а го чакам, всичко може да се случи. Усещам как публиката активно участва в процеса и как ставаме едно. А подобно нещо много рядко се случва. Но заради това, че зрителите са дали свои текстове, и общото съзнание, че разказваме история на някой, който може и да е човека до теб, сред хората започва да се усеща една близост и това е много вълнуващо. Понякога имаме удивителни текстове, не са

мо като история, но и като начин на разказване. Това, което истинският живот може да предложи, е трудно драматург да го повтори. Има толкова красиви истории, дори в трагизма си.

Материала подготвиха
Албена Тагарева и Сияна Неялкова

ПРОГРАМА ШОУКЕЙС #11

КАЛИНА ВАГЕНЩАЙН. ФОНДАЦИЯ „АРТ ОФИС“

Среща на участници в програмата „Шоукейс“ и гости

Фондация „Арт Офис“ работи с театралния фестивал „Варненско лято“ от самото си създаване вече преди 11 години. Заедно иницирахме програмата „Шоукейс“, която е предназначена за международни програматори, представители на фестивали, критици и теоретици. Тази година е нейното 11-о издание и за него пристигат 15 чуждестранни гости от осем държави. Идеята на програмата е да представи спектакли, които биха могли да пътуват и в чужбина. Това означава да са мобилни, да са комуникативни, да говорят на чужди езици. Интересното в тазгодишното издание е, че самият афиш на фестивала е създаден по такъв начин, че чуждите гости да могат да се запознаят не само с шестте спектакъла в модула „Шоукейс“, но и с част от включените в основната програма продукции – най-добрите български представления, както и международната селекция. По този начин те ще могат да получат една по-широка представа за българския театър в момента и за профила на фестивала. Всички ние си даваме сметка колко е важно да има представители от чужди фестивали на това събитие. Някои от театрите извън програмата „Шоукейс“ са подготвили и за своите спектакли субтитри на английски език. Това е много добър знак, защото означава, че всички си даваме сметка и за този аспект от фестивала – от една страна, представянето пред чужди програматори, а от друга – туристическият сезон във Варна започва вече много по-рано. Така и туристите имат възможност да посещават спектакли.

БЪЛГАРСКА СЕЛЕКЦИЯ

ИЗЛИЗАНЕТО НА СЦЕНАТА
ИМА СМИСЪЛ ЕДИНСТВЕНО
КОГАТО СПОДЕЛЯШ
НЕЩО СЪКРОВЕНО

ИВА ТОДОРОВА, АКТРИСА

В моноспектакъла „Приятно ми е, Ива!“ разказвате ваши лични истории. Какво ви провокира да споделите с публиката свои съкровени преживявания и разсъждения?

Според мен всяко излизане на сцената, било с личен или чужд драматургичен текст, има смисъл единствено тогава, когато се споделя нещо съкровено. Често през самото присъствие на актьора или решението на режисьора до публиката достига нещо много лично. Случва се то да не може да се дефинира с думи, но зрителят усеща, че му се случва нещо важно. Може да се случи и през смях, и през сълзи.

Много от елементите на спектакъла напомнят на стендъп комедията. Отличава ли се вашият моноспектакъл от този жанр и в какво?

Всичко тръгна от текста. Той трябваше да се изрече без много финтифлюшки, за да не се губи зрителят. Това е представление, което прилича и на стендъп

ПРИЯТНО МИ Е, ИВА!
Театър 199

комедия, има елементи на перформанс, но пази и мистериата, в която ни отвежда всяко театрално представление. Не съм целяла точен жанр. Той се случи.

Колко време ви отне написването на текста и какви

бяха трудностите при пренасянето му на сцена?

Срам ме е да кажа. Отне ми много време, защото се занимавах и с много други неща по пътя. В крайна сметка имах 25 дни, за да го кача на сцена и там се започнаха големите експерименти, размествания и игри с текста. Трудността в изречането на собствен текст идва от усещането, че непрекъснато можеш нещо да подобриш и стана трудно ученето му наизуст.

Миналата година вие участвахте и в представлението „Добре дошли в България“. Заедно с „Приятно ми е, Ива!“ и двата спектакъла бележат вашето завръщане след дълго отсъствие от театралния живот в България. Какво е усещането отново да сте на сцена?

Прекрасно! И двата спектакъла имат нещо като поздрав в заглавието си, нещо като запознанство. Дано следващото представление, в което играя, да не се казва „Довиждане“, защото наистина е радост да съм отново на сцена.

Страхувате ли се, че театралните зрители са изчезващ вид?

Не. Публика има. На всякакъв възраст. С „Приятно ми е, Ива!“ си давам сметка, че публиката е жив организъм, който за час и половина активно съдейства и това е много вдъхновяващо!

Въпросите подготви Сияна Неялкова

ШОУКЕЙС

ИЗКУСТВОТО КАТО КОЛЕКТИВЕН РИТУАЛ

ХРИСТИЯН БАКАЛОВ, КОНЦЕПЦИЯ И РЕАЛИЗАЦИЯ

PURE / Realmagination
Християн Бакалов (България/Белгия)

06/07/06 СОУ К. Охридски

Какво е водещото за вас при създаването и организирането на толкова мащабен колективен ритуал като трилогията "ETERNIA", както сам я описвате? "PURE" е втората част от трилогията ETERNIA, която е вдъхновена от понятието за вечност на Барух Спиноза. Това, което ме вдъхновява да организирам тези мащабни и непрекъснати срещи в нея, беше желание-

то да изляза от ортодоксалната рамка на реализирането на едно представление не само като форма и структура, но също и в неговата вътрешност и материя. По-радикалната идея за всичко това се показва още след първото ателие/представяне на "PURE" в Белград. Там разбрах, че реално това, което правя, е излизане от спектакъла като перформативна машина, в която зрителят е погълнат, преработен и извърлен, без реално той да може да реагира. Не можейки да премахна тази машина (поне за момента), въпросът, който логично изникна пред мен, беше как мога да „хакна“ тази машина и с какъв „вирус“ да я заразя, така че тя да произвежда нещо по-хуманно, по-истинско и едно по-непогрешно преживяване. Оттам дойде и необходимостта да работя с аматьори. Те станаха този добър „вирус“, който да облагороди остарялата и самоизчерпала се перформативна машина, в която в най-добрия случай знаеш още от първия момент какво тя ще произведе, а в най-неприятния – какво поредно копие ще принтира.

В проекта работите с хора от различни възрасти, включително и деца, както и изпълнители от различен контекст. Предизвикателство ли е това за вас или предимство?

И двете. Предизвикателството е нещо, което всеки артист създава и отправя първо към самия себе си, но и към публиката! Предизвикателството е вид покана за осъществяване на връзката между артиста, изпълнителите и публиката. Една покана за танц от трима. Предимството идва от това, че може съзнателно да решаваме какво и по какъв начин да предизвикаме.

Проектът като че ли излиза от областта на хореографията и визуалните изкуства и навлиза в полето на педагогиката, не само на естетическо, но и на социално ниво... Какво послание бихте искали да оставите у хората, които срещате като участници в неговите рамки?

Истината е, че и на мен ми е трудно да определя в кое поле навлизам с всеки следващ реализиран „PURE“. Това, че всеки път трябва да преобмислям всеки елемент,

всяка визуална инсталация, да създавам нови, че участниците са различни и най-вече, че пространството е различно, това ме задължава всеки път да навлизам в непознати за мен области. Да ги преоткривам с наивния и инстинктивен поглед на дете, което, сънувайки своята неповторима реалност, едновременно я създава и артикулира по достъпен начин за всеки, дори за хора, които никога не са имали допир до интерактивни и потапящи перформанси. Истината е, че най-сложното е да е просто!

Вие имате впечатляваща кариера в Белгия и работите с редица световноизвестни имена в съвременните сценични изкуства като Робърт Уилсън, Жермен Бел, Ян Фабр... Какво ви провокира да осъществите „PURE“ в България?

Надявам се, че няма да прозвучи грубо към всички невяротни артисти, с които имах шанса да работя през последните 26 години, но за мен срещата и работата ми с Иво Димчев е най-вълнуващата, богата и красива. Всеки от изброените режисьори допринесоха за развитието ми като артист и човек в различни моменти от живота ми. Но единството в Иво Димчев намирам така ценните за мен безкомпромисност и радикалност, които трябва да са определящи в което и да е начинание на един артист. Мотивацията да покажа „PURE“ в България не е по-различна от тази да показвам това, което творя, където и да е другаде по света! За мен изкуството не е орнамент или забавление. То е движението и енергията, които се създават между хората, решили, че тук и сега ще експериментират заедно, че всички ние сегашни, минали и бъдещи, сме едно! Хората са създавали, създават и ще създават изкуство като медиум, чрез който да влизат в колективно осъзнаване за единна идентичност. Единствено тогава човек разбира интелектуално, но и осъзнава и чувства физически, че когато наранява някой, наранява себе си, когато дава на някого, дава и на себе си! Това предлага „PURE“ като преживяване, независимо дали ще е за публиката, участниците или за самия мен.

Въпросите подготви Елена Ангелова

МЕЖДУНАРОДНА СЕЛЕКЦИЯ

ОБРАЗИТЕ СЕ ПРЕВРЪЩАТ В ЖИВИ ПАРТНЬОРИ

КЛЕР БАРДЕН И АДРИЕН МОНДО, КОНЦЕПЦИЯ И РЕЖИСУРА

ХАКАНАИ
Адриен М. & Клер Б.
Франция

07.06 Археологически музей

Започвате да развивате идеята за „Хаканаи“ отначало като инсталация или по-точно като софтуер, който взаимодейства с човешките движения. Как и защо танцът навлезе във вашия дигитален проект? Танцът и тялото са причините, заради които развивме своя софтуер! Не искаме да създаваме образи, които да остават само на екраните: искаме да превърнем образите в живи партньори, с които да играем.

В „Хаканаи“ сме хипнотизирани от „разговора“ между жест и образ, между тяло и светлина, между постоянно развиващите се граници и безкрайности. Какви хореографски средства използвате, за да композирате този необятен и отскоро познат материал?

Хореографията на „Хаканаи“ се създаде от импровизациите на танцовия артист Акико Кажихара. В представлението няма предварително записани изображения или видео. Дигиталният пейзаж е изгрова площадка – генеративна и интерактивна. Нашата цел е да свържем дигиталното с материалното, физическото присъствие колкото се може по-прецизирано.

Представлението е насочено към ефекта на синестезията, на въздействието върху всички сетива. Как се свързва той с взаимодействието между изкуство и технологията?

Взаимодействието между всички сетива, както и между различните нива на реалността – от материалното до нематериалното, може да доведе до дълбоко имагинерно преживяване. При нас синестетичният ефект се постига в смесването на музика и образи с поезия и технология, математика и физически усещания.

Как звуковата среда се интегрира в дигиталната сценография и се постига синхроничност между звук и образ?

Звукът изпраща посредством OSC, или специален софтуерен протокол за комуникация между мултимедийни устройства, „съобщение“ към образа и в същия момент той се задвижва. Така интеракцията е подчинена на тази синхроничност, за която говорите.

„Хаканаи“ изследва границата между виртуално и реално. Използвате механизми от компютърните игри и все пак гледате тяло и дигитална сценография на живо на сцената. Каква е вашата следваща хореографска цел и интерес след сливането на танц и дигитална сценография, или по-просто казано – жонглирането с реалността?

Всъщност в момента работим по нов проект, в който използваме технологията Motion Capture за улавянето на движението в контекста на добавена реалност. Бихме искали да видим как може танцово представление да се случва на масата през смартфона!

Въпросите подготви Елена Ангелова

>>> стр.1

вими, работата е много по-трудна. За „Планината Чирчео“ първо работих с танцьорите и след това търсех музика и звуци, с които да постигна баланс между енергията на танца и атмосферата, която исках да създам. Работата по звука беше дълга и трудна, защото понякога съвсем незначително нещо може да измени атмосферата и сякаш всичко се проваля. В „Планината Чирчео“ беше трудно да достигнем до точния звук, тъй като търсех енергия, идваща от природата – като звуци на пропукващи се глетчери, вятър, животински звуци и т.н. Исках да ги съчетаем с една понякога епична, понякога деликатна, понякога тайнствена, понякога много конкретна и лека атмосфера. Това ми отне повече от година...

Вие често ползвате съвременна ембиънт и елект-

ронна музика. Как отнасяте вашата идея за хореография с този вид музика?

Работя с такава музика, защото я познавам и мога по-добре да я овладявам. Светът, който електронната музика създава, е много пространен и като че ли на мен ми е по-лесно да достигам го звуци, които добре се съчетават с пространността на танца и възможностите на танцьора.

„Планината Чирчео“ е митологично и магическо място, но какви носите то конкретно за вас не само като хореограф, но и като човек, който е роден в тази регион на Италия?

Не знам дали мога ясно да го обясня. Аз наистина съм роден в тази част на Италия и това, което искам да предам посредством танца, е съпроводено с много

силна емоция. Мисля, че пейзажът изключително много влияе на работата ми. Особено в Италия той предлага особено съчетание между реалност и въображение. А във въображението времето може да се върне назад към архаичното минало или да тласне напред, към далечното бъдеще и да срещне несъществуващи светове. Мисля, че нося в себе си една двойствена природа. От една страна, имам влечение към абстрактния начин за разказване (защото абстракцията ни позволява да преминаваме през нещата от света и да отлитаме към небето и звездите с лекотата на геометрията и хипотетичността). От друга страна, виждам, че желанието ми за абстракция е повлияно от мощни образи, които принадлежат на италианския пейзаж, на архаични светове, на общото несъзнавано.

Въпросите подготви Елена Ангелова

БЪЛГАРСКА СЕЛЕКЦИЯ | ШОУКЕЙС

**КОЛКОТО ПО-ЧИСТО
РАЗКАЗВАШ, ТОЛКОВА
ПОВЕЧЕ СЕДИШ В ИСТИНАТА**

СТАЙКО МУРДЖЕВ, РЕЖИСЬОР

ПЕТЕЛ
Младежки театър

07.06 Основна сцена

Как и защо избрахте да поставите именно „Петел“ на Майк Бартлет?

Избрах „Петел“, защото за мен е важно темата да ме възнува. И то самият проблем в текста, не толкова сю-жетно, не толкова фабулно. Всъщност „Петел“ е много важна за мен пиеса, не само като точка в

професионалното ми развитие, а и в личен план. „Петел“ по някакъв начин проявява, изобразява на сцената една спирка от моя житейски път. Един много важен отговор за живота ми в момента.

Интересното в това, което виждаме на сцената, е изчистването от обстоятелствеността и реализма в начина на представяне на действието. Върху какво се стремите да акцентирате чрез този по-ход?

Това е един естетичен подход, който аз отдавна усещам през текстовете. А и в годините, колкото повече текстове и спектакли се натрупват, толкова повече усещам нужда от чистота в езика. С годините все повече не мога да търпя и ставам алергичен към подробностите и към конкретиките в битов план. Въобще към реалистичното изобразяване. Дори когато говорим за реквизит, декори и костюми. Това изчистване откъм присъствие на предметите е заредено със смисла на истината. Според мен колкото по-чисто разказваш, толкова повече „седиш“ в истината. Това изчистване се появи много смело в „Еквус“ и след това реших в „Петел“ да постъпя съвсем радикално – да разчитаме на един, ако щете, имагинерен битов наратив, който просто не съществува.

В сценографията на „Петел“, а и в последните ви няколко спектакъла, включвате своеобразни подгуми, от които персонажите се изказват. Умишлено ли е това и какво се крие зад този жест?

Да, умишлено е, разбира се. Аз изхождам от пространството на мандалата – като свещено място, където може да се развие някакъв смисъл и някаква истина. Мандалата, в която можеш да потънеш, но в същото време да изплуваш отгоре. Реално тези празни пространства в различни форми смислово изпълняват точно тази функция – центриране на смисъла – зараждането му или пък разграждането му. Изобщо тези подгуми действат като мандали.

**ПЕРСОНАЖЪТ КАТО НАЧИН
НА ЖИВОТ**

АЛЕКСАНДЪР ХАДЖИАНГЕЛОВ, АКТЬОР

Последните ти роли са коренно различни една от друга. Какви бяха предизвикателствата за ролята ти в „Петел“?

При изграждането на всеки един образ най-голямото предизвикателство е той да е пълен, жив и достоверен. Така беше и в „Петел“. Интересно беше да се проследи как чувства този персонаж, как действа, кога иронизира, кога е саркастичен, как страда, как провокира. Една много богата палитра от емоции и различни похвати за справяне с всяка ситуация. Аз трябваше да осъзная всичко това и то да стане мой начин на мислене. В противен случай образът на „М“ щеше да остане затворен в клишето за хомосексуалист – забавен, може би, но празен, без душа и истински емоции. „Петел“ е пиеса за любовта, а в любовта истинността е най-важна.

За втори път работиш с режисьора Стайко Мурджев. Какво ти дава работата с него?

Голямо удоволствие е да работиш със Стайко. Той е истински професионалист, отдаден и предан на театъра. Има теми, които го занимават дълбоко и той успява да намери най-точните текстове и средства, за да изрази себе си, болките си, радостите си... Да зададе въпроси, които всички сме искали да си зададем, но не сме знаели как. Обичам да работя с такива хора, понеже сме на една вълна и вървим в една посока. Разбираме се и не се страхуваме да експериментираме. Да си със съмишленици е прекрасно и дава крила. Все пак това е смисълът на изкуството – да задава въпроси и да събужда емоции. Със Стайко си е цяло изкуство да се работи.

Въпросите зададе **Наталия Алексиева**

ПАРАЛЕЛНА ПРОГРАМА

**ЕПОСЪТ „ГИЛГАМЕШ“ КАТО
СЪВРЕМЕННА ОРАТОРИЯ**

ЕЛЕНА ПАНАЙОТОВА, РЕЖИСЬОР

Епосът „Гилгамеш“ е интересен избор за сценична работа със студенти. Какво намерение ви доведе до него?

Основният текст първо беше дали той ще предствлява интерес за младите студенти. Оказа се, че темите за приятелството, любовта, за смисъла на живота и смъртта са точно толкова актуални, колкото и преди 26 000 години. Така епосът за Гилгамеш получи сценичен живот.

На какво подчинихте сценичната интерпретация на текста?

Заедно с композитора Асен Аврамов отдавна мечтаем да се срещнем в един епичен жанр, който би ни дал възможност да вокализираме текста по специфичен начин и да провокираме различно словесно действие. За нас основополагаща беше идеята за Хора – разказвач в древногръцкия театър. Искахме той да е главно действащо лице, а предизвикателството беше как да придобие съвременни измерения. За ролите на героя Гилгамеш и на дивака Енкиду поканих съвременния хореограф Росен Михайлов, който с радост прие да експериментира и в двете роли. Неговото присъствие на сцената е изключително мощно. По-късно двамата главни герои, които са с необикновена сила и размери, се превърнаха в кукли, които общуват с боговете – актьори. За да се появи жанрът на спектакъла, беше

ГИЛГАМЕШ
НБУ, ТС Персона

05.06 Хубожествена галерия

важно да открием как ролята на разказвача с лекота да се прехвърля от Хора към танцора, от танцора към музиканта, от музиканта към кукловода и обратно. Мисля, че фразментираното възприятие на съвременната публика би откликнало отзивчиво на подобен ход. Основна цел за екипа ни беше да намерим пресечените пространства между средствата на граматата, музиката, танца и кукления театър. „Гилгамеш“ се доближи до една съвременна форма на опера или оратория. Основният мотив в епоса за предопределеността на смъртта и безполезността на човешките опити за постигане на безсмъртие се трансформира в посланието, че единственото достъпно за човека безсмъртие е паметта за делата му, а радостта от мига е основ-

ният контекст носи друго значение, друг хоризонт. Права „Черна дупка“ за втори път със студенти, защото според мен в тази пиеса се демонстрира определена естетика за театър, която ми е много близка. Горан Стефановски ми е приятел от много отдавна. Когато работата ми върху една драматургия е и с педагогически характер, това има и възпитателна цел. Да се обучиш на съвременно изразяване.

Носи ли този випуск студенти по-различна рефлексия в сравнение с предишния, с който поставяхте пиесата?

Да, носи. Сегашните студенти са по-близо до нея. По-близка им е като усещане. Тя се оказва близка на едно европейско мислене, в което, след като в света са се случили някакви катастрофи, се носи усещането, че живеем във време, което мирише на война, на голям катаклизъм – всеобщ, световен. И ние сме вътре в него.

Въпросите зададе **Наталия Алексиева**

**УСЕЩАНЕТО ДА СИ ВЪТРЕ
В КАТАКЛИЗМА**

ИВАН ДОБЧЕВ, РЕЖИСЬОР

ЧЕРНА ДУПКА
Учебен театър, НАТФИЗ

06.06 Куклен театър

За втори път работите по „Черна дупка“ от македонския автор Горан Стефановски с ваш актьорски клас в НАТФИЗ. Има ли разлика в това, което търсихте да извлечете от текста тогава и сега?

Аз не обичам да повтарям това, което вече съм правил. Посягам към текст, който съм поставял преди години само ако имам някаква нова идея за него. Днеш-

ната цел на човешкия живот. Неочакваният многопластов театрален език на спектакъла помогна да направим видими и чуваеми тези послания, идващи от древността.

Как срещата на артисти от различни поколения допринесе за спектакъла?

Не мисля, че той би се получил само със студенти или само с професионалисти. Младият актьор носи увереност, че всяко средство е възможно, а опитният знае как да го направи и така двете поколения взаимно се вдъхновяват. Просто беше необходимо повече търпение и от двете страни. Тук бих искала да изразя и своята благодарност за професионализма и партньорството на прекрасните актриси Ася Иванова, Антоанета Петрова, Росица Гевренова и дебютиращата Ралица Стоянова.

Въпросите зададе **Любомир Парушев**

**ФЕСТИВАЛЕН
ФОРУМ**

ПРЕДСТАВЛЕНИЯ ОТ ВИСОКА КЛАСА

УАНГ ЛИНГ, КИТАЙСКИ ЦЕНТЪР НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТЕАТРАЛЕН ИНСТИТУТ (ITI)

За първи път сте на фестивала. Каква е целта на вашето посещение?

Аз съм генерален секретар на Китайската централа на ITI, която е част от Китайската театрална асоциация. Тук съм с директора на асоциацията и дойдохме, защото искаме да установим сътрудничество с фестивала. Преди две години бяхме поканили в Китай представители от 16 страни от централна и източна Европа, като искахме да ги запознаем с китайския театър. От ваша страна там беше Асен Терзиев. Познанството ни доведе до гостуването на спектакъла „Ужасената душа: Макбет“ в България. Сега искаме да се запознаем с вашия фестивал, да видим какви представления показва той и най-вече да опознаем българския театър.

Кои представления успяхте да видите и какви са вашите впечатления от тях?

Гледах „Танцът Делхи“, „FLAPSE“ и „Идиом“. Три много различни представления. Най-много харесах „Танцът Делхи“, в него се използва много техника с екрана и камерите. „Идиом“ ми се стори по-традиционен театър, но все пак мисля, че актьорите са големи професионалисти, имаше много сили изпълнения. „FLAPSE“ също беше интересен спектакъл, но не мога да разбера добре какво искаха да изразят. Чисто визуално беше много атрактивно. Оценявам движенията и координацията им, но не мога да разбера какво искат да изразят. Може би проблемът е мой, не на представлението, защото съвременният танц е нещо, което можеш единствено да усещаш, не е като драматичният театър. Но изпълнителите със сигурност са много способни. Всички представления бяха от висока класа. Нашият стил е малко по-различен, но мога да видя и оценка различите.

Въпросите зададе **Наталия Алексиева**

Главен редактор: Ангелина Георгиева
Редактори: Елена Ангелова, Сияна Недялкова,
Наталия Алексиева, Любомир Парушев
Фотограф: Росен Донеv
Оформление: Александър Калудов
www.niracom.com
Следете фестивалния блог на varnatheatrefest.viafest.org